

---

suvachanAni

सुवचनानि

Document Information

Text title : suvachanaani

File name : suvachanaani.itx

Category : subhAShita, subhaashita

Location : doc_z_misc_subhaashita

Transliterated by : NA

Latest update : December 23, 1998

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 10, 2025

sanskritdocuments.org

सुवचनानि

अतिपरिथयाऽवज्ञा ।
अतिलोभो विनाशाय ।
अतितृष्णा न कर्तव्या ।
अति सर्वत्र वर्ज्येत् ।
अधिकस्याधिकं क्लमम् ।
अनतिकमारीया हि नियतिः ।
अल्पश्च कालो बलवश्च विघ्नाः ।
अलभ्यो लाभः ।
अव्यापारेषु व्यापारः ।
अहिंसा परमो धर्मः ।
अभद्रं भद्रं वा विधिलिप्पितमुन्मूलयति कः ।
अर्थो हि लोके पुरुषस्य बन्धुः ।
आकृतिर्भक्तस्य दृष्टिस्तु काकस्य ।
आये दुःखं व्यये दुःखं धिगर्थाः कष्टसंश्रयाः ।
शत्रुः मधुरोऽपि समूलं न भक्ष्यः ।
शतः कूपः ततस्तटी ।
शतो ब्रह्मस्ततो ब्रह्मः ।
शत्रुरेच्छा बलीयसी ।
उत्पद्यन्ते विलीयन्ते दृशिद्राणां मनोरथाः ।
उत्सवप्रियाः भलु मनुष्याः ।
कष्टकेनैव कष्टकमुद्गरेत् ।
कर्तव्यो मलदाश्रयः ।
कवयः किं न पश्यन्ति ?
काव्यशास्त्रविनोदनेन कालो गच्छति धीमताम् ।
कालाय तस्मै नमः ।

किमिव हि मधुराणां माण्डनं नाकृतीनाम् ।
 किमिव हि दृष्टरमकराणाम् ।
 किं मिष्टमन्नं भरसूकराणाम् ?
 क्षमया किं न सिद्ध्यति ।
 क्लेशः इलेन हि पुनर्नवतां विधत्ते ।
 गतं न शोथ्यम् ।
 गतानुगतिको लोकः न कश्चित् पारमार्थिकः ।
 गडना कर्मणो गतिः ।
 गुणाः सर्वत्र पूज्यन्ते ।
 यङ्कवत्परिवर्तन्ते दुःखानि य सुखानि य ।
 जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी ।
 जलबिन्दुनिपातेन कमशः पूर्यते घटः ।
 ज्वो ज्वस्य ज्वनम् ।
 त्रुटितः सम्बन्धः प्रशान्तः कलङः ।
 त्रैलोक्ये दीपकः धर्मः ।
 दुर्लभं भारते जन्म मानुष्यं तत्र दुर्लभम् ।
 दूरतः पर्वताः रम्याः ।
 द्रव्येषु सर्वे वशाः ।
 धर्मो मित्रं मृतस्य ।
 धीराः हि तरन्ति आपदम् ।
 नास्ति सत्यसमो धर्मः ।
 न कूपभननं युक्तं प्रदीप्ते वह्निना गृहे ।
 न भूतो न भविष्यति ॥
 नमः शिवाय ।
 नमो भगवते वासुदेवाय ।
 न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।
 न शान्तेः परमं सुखम् ।
 निगूढेऽपि कुक्कुटे उदित्येव अरुणः ।
 निर्वाणदीपे किमु तैलदानम् ।
 निरस्तपादपे देशे अेरण्डोऽपि द्रुमायते ।
 निःस्पृहस्य तृणं जगत् ।

न निश्चितार्थात् विरमन्ति धीराः ।
 निर्धनस्य कुतः सुषुम् ।
 नीचैर्गच्छत्युपरि य दशा यङ्ग्नेमिङ्ग्मेण ।
 परदुःखं शीतलम् ।
 परोपकारार्थमिदं शरीरम् ।
 परोपदेशे पाण्डित्यम् ।
 परोपकारः पुण्याय ।
 परोपकाराय सतां विभूतयः ।
 पुनः पुनरपि प्रक्षाल्य कञ्जलं न श्वेतायते ।
 पिण्डे पिण्डे मतिर्भिन्ना ।
 प्रज्ज्वालितो ज्ञानमयः प्रदीपः ।
 प्रथमग्रासे महिकापातः ।
 पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि जलमन्नं सुभाषितम् ।
 अधिरात् मन्दकर्णः श्रेयान् ।
 अङ्गुलज्जिताय अङ्गुलसुभाय ।
 अङ्गुरत्न वसुधरा ।
 आलानां रोदनं अलम् ।
 बुद्धिः कर्मानुसारिणी ।
 बुद्धिर्यस्य अलं तस्य ।
 भद्रं कर्णेभिः श्रुणुयाम देवाः ।
 भवन्ति भवितव्यानां द्वाराणि सर्वत्र ।
 भिन्नरुचिर्छिं लोकः ।
 मधु तिष्ठति जिह्वात्रे दृष्टये तु उलाडलम् ।
 मनः पूतं समाचरेत् ।
 मनोरथानामगतिर्न विद्यते ।
 मरणं प्रकृतिः शरीरिणाम् ।
 मलाजनो येन गतः स पन्थाः ।
 मार्गारब्धाः सर्वयत्नाः कुलन्ति ।
 मातृदेवो भव ।
 पितृदेवो भव ।
 आचार्यदेवो भव ।
 अतिथिदेवो भव ।

मूढः परप्रत्ययनेयबुद्धिः ।
 मृदुर्लि परिभूयते ।
 भौनं सर्वार्थसाधनम् ।
 यथा बीजं तथा अङ्गुरः ।
 यथा राजा तथा प्रजा ।
 यद् वा तद् वा भविष्यति ।
 यद् वा तद् वा वदति ।
 यायको यायङ् दृष्ट्वा श्वानवत् गुर्गुरायते ।
 यादृशं वपते बीजं तादृशं लभते ह्रलम् ।
 यः क्षियावान् स पण्डितः ।
 युद्धस्य कथा रम्या ।
 येन केन प्रकारेण प्रसिद्धः पुरुषो भवेत् ।
 योजकस्तत्र दुर्लभः ।
 राजा कालस्य कारणम् ।
 वन्दे मातरम् ।
 वक्ता दशसदस्रेषु ।
 वचने का दरिद्रता ?
 विद्वान् सर्वत्र पूज्यते ।
 विधाधनं सर्वधनप्रधानम् ।
 विनाशकाले विपरितबुद्धिः ।
 शठं प्रति शाठ्यम् ।
 शरीरमाद्यं जलु धर्मसाधनम् ।
 शीलं परं भूषणम् ।
 शुभास्ते पन्थानः ।
 शुभं भवतु ।
 सत्यमेव जयते न अनृतम् ।
 सत्यं कण्ठस्य भूषणम् ।
 सुभ्रमुपदिश्यते परस्य ।
 संछतिः कार्यसाधिका ।
 स्वभावो दुरतिक्रमः ।

suvachanAni

pdf was typeset on January 10, 2025

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

